

GOVOR O STANJU UNIJE 2022.

URSULA VON DER LEYEN

Predsjednica Europske komisije

#SOTEU

STANJE
UNIJE
2022.

UNIJA SNAŽNA U ZAJEDNIŠTVU

UVOD

Gospođo Predsjednice
poštovani zastupnici,
dragi Europljani,

nikad još nije ovaj Parlament raspravljao o stanju Unije, a da je na tlu Europe bjesnio rat.

Svi pamtimo to kobno jutro krajem veljače.

Europljani iz cijele Unije probudili su se u nevjerici. Potresao ih je ponovni pogled u lice zla. Potresli su ih zvukovi sirena i okrutnost rata.

Ali od tog se časa cijela Europa ujedinila u solidarnosti.

Na granicama, na kojima su izbjeglice pronašli spas. Na ulicama, koje su okitili ukrajinskim zastavama. U učionicama, u kojima su ukrajinska djeca našla nove prijatelje.

Od tog trenutka Europljani nisu ni časa oklijevali.

Smogli su snagu i ispravno postupili.

I od toga časa naša se Unija pokazuje u najboljem svjetlu.

Prije petnaest godina, za financijske krize, trajno smo rješenje tražili godinama.

Desetljeće poslije, za globalne pandemije, trebao nam je tek koji tjedan.

A ove godine, čim su ruske snage prešle ukrajinsku granicu, odgovorili smo složno, odlučno i brzo.

Time se možemo ponositi.

Iznova smo otkrili unutarnju snagu Europe.

A sva će nam ta snaga trebati. Pred nama su teški mjeseci. Obitelji će teško spajati kraj s krajem, a poduzeća će donositi teške odluke o budućnosti.

Bit ću sasvim jasna: mnogo je toga dovedeno u pitanje. Ne samo za Ukrajinu, nego za cijelu Europu i za svijet.

Svima će nam biti teško. Zbog onih koji žele iskoristiti svaku našu podjelu.

Nije ovo samo rat Rusije protiv Ukrajine.

Rat je ovo protiv naše opskrbe energijom, protiv našega gospodarstva, protiv naših vrijednosti i naše budućnosti.

Ovo je sukob autokracije i demokracije.

Uvjeren sam da će pred hrabrošću i solidarnošću Putin pokleknuti i Europa će pobijediti.

HRABROST DA STANEMO UZ SVOJE HEROJE

Poštovani zastupnici,

hrabrost danas nosi ukrajinsko ime.

Hrabrost ima lice, lice Ukrajinki i Ukrajinaca koji su se suprotstavili ruskoj agresiji.

Pamtim jedan trenutak iz prvih tjedana invazije. Ukrajinska prva dama Olena Zelenska okupila je roditelje ukrajinske djece koju je neprijatelj pobio.

Stotine obitelji za koje rat nikad neće završiti i kojima život nikad više neće biti kao prije.

Gledali smo kako prva dama predvodi tihu kolonu tužnih majki i očeva, kako na stabla vješaju po jedno zvonce za svako izgubljeno dijete.

Ta će zvona sada uvijek zvoniti na vjetru, a nedužne će nam žrtve rata zauvijek ostati u sjećanju.

Ona je danas ovdje s nama!

Draga Olena, velika je hrabrost bila suprotstaviti se Putinovoj okrutnosti.

Ali vi ste tu hrabrost smogli.

I rodila se nacija heroja.

Ukrajina je danas snažna jer se cijela zemlja bori, za svaku ulicu, za svaki dom.

Ukrajina je snažna jer su ljudi poput Vašeg supruga predsjednika Zelenskog ostali u Kijevu i predvode otpor, zajedno s Vama i vašom djecom, draga Olena.

Dali ste *hrabrost* cijeloj naciji. I posljednjih smo dana svjedoci toga da se hrabrost Ukrajinaca isplatila.

Dali ste *glas* svojem narodu, koji se čuje u cijelome svijetu.

A svima nama dali ste *nadu*.

Zato danas zahvaljujemo Vama i svim Ukrajinčima

Slava zemlji europskih heroja. Slava Ukrajini!

Europska je solidarnost s Ukrajinom nepokolebljiva.

Europa je od prvoga dana uz Ukrajinu. Oružjem. Financijskim sredstvima. Dobrodošlicom izbjeglicama. I najžešćim sankcijama koje svijet pamti.

Ruski je financijski sektor na izdisaju. Tri četvrtine ruskog bankovnog sektora isključili smo s međunarodnih tržišta.

Iz Rusije se povuklo gotovo tisuću međunarodnih poduzeća.

Proizvodnja automobila za tri je četvrtine manja nego lani. Aeroflot prizemljuje zrakoplove jer nema rezervnih dijelova. Ruska vojska ostaje bez poluvodiča i vojnu opremu popravlja čipovima iz perilica posuđa i hladnjaka. Ruska industrija je na koljenima.

Kremlj je rusko gospodarstvo poslao na put bez povratka.

To je cijena Putinova razornog i smrtonosnog pohoda.

I neka bude jasno svima, sankcije se ne ukidaju.

U ovome trenutku važno je pokazati odlučnost, ne pomirljivost.

Isto vrijedi i za našu financijsku pomoć Ukrajini.

Tim Europa dosad je poslao više od 19 milijardi eura financijske pomoći.

A u to nisam ubrojila našu vojnu potporu.

Znamo da će to potrajati.

Obnova Ukrajine zahtijevat će golema sredstva. U ruskim je udarima uništeno ili oštećeno više od 70 škola.

Polu milijuna ukrajinske djece ovu je školsku godinu počelo u Europskoj uniji. Ali mnogo je djece u Ukrajini koja više nemaju školsku zgradu.

Zato danas najavljujem da ćemo surađivati s ukrajinskom prvom damom u obnovi oštećenih ukrajinskih škola. I zato ćemo osigurati 100 milijuna eura. Jer budućnost Ukrajine počinje u njezinim školama.

Naša pomoć neće biti samo financijska. Ukrajini ćemo pomoći da iskoristi svoj puni potencijal.

Ukrajina već postaje važno tehnološko čvorište i dom brojnih inovativnih mladih poduzeća.

Zato želim da mobiliziramo punu snagu našeg jedinstvenog tržišta i potaknemo taj rast i stvaranje novih mogućnosti.

U ožujku smo Ukrajinu uspješno spojili na našu elektroenergetsku mrežu. Prvotno je plan bio da to učinimo do 2024. Ali uspjeli smo u dva tjedna. I Ukrajina danas nama izvozi električnu energiju. Tu obostrano korisnu trgovinu želim još više proširiti.

Već smo ukinuli uvozne carine na ukrajinski izvoz u EU.

Uvest ćemo Ukrajinu u europsko područje besplatnog roaminga.

I trake solidarnosti pokazale su se kao velik uspjeh.

U skladu sa svim time, Komisija će surađivati s Ukrajinom kako bi joj omogućila nesmetan pristup jedinstvenom tržištu. To vrijedi i u drugom smjeru.

Jedinstveno tržište jedan je od najvećih europskih uspjeha. Sad je čas da ono postane uspjeh i za naše prijatelje u Ukrajini.

Upravo zato danas idem u Kijev i razgovarat ću o tome s predsjednikom Zelenskim.

Poštovani zastupnici,

iz ovog smo rata naučili da je *trebalo slušati one koji znaju kakav je Putin.*

Trebali smo slušati Anu Politkovsku i sve ruske novinare koji su otkrivali zločine i platili to životom.

Naše prijatelje u Ukrajini, Moldovi, Gruziji te oporbu u Bjelarusu.

Trebali smo slušati glasove u našoj Uniji – u Poljskoj, u baltičkim zemljama i po cijeloj središnjoj i istočnoj Europi.

Godinama su nam govorili da se Putin neće zaustaviti.

I pripremali su se za to.

Naši prijatelji iz baltičkih zemalja uložili su velike napore da ne budu ovisni o Rusiji. Ulagali su u energiju iz obnovljivih izvora, u terminale za ukapljeni prirodni plin i interkonekcijske vodove.

To je veliki trošak. Ali ovisnost o ruskim fosilnim gorivima ima puno veću cijenu.

Moramo se riješiti te ovisnosti u cijeloj Europi.

Zbog toga smo dogovorili zajedničko skladištenje. Sada smo na 84 % kapaciteta: premašili smo zadane ciljeve.

No to nažalost neće biti dovoljno.

Odmaknuli smo se od Rusije prema pouzdanim dobavljačima, SAD-u, Norveškoj, Alžiru i drugima.

Prošle je godine udio ruskog plina iznosio 40 % našeg uvoza plina. Danas je to tek 9 % plina iz plinovoda.

No Rusija i dalje stalno manipulira našim tržištem energije. Ide tako daleko da spaljuje vlastiti plin. To tržište više ne funkcionira.

Osim toga, klimatska kriza u velikoj se mjeri odražava na našim računima. Zbog toplinskih valova raste potražnja za električnom energijom. Suše su zatvorile hidroelektrane i nuklearke.

Zbog toga su cijene plina više od deset puta veće nego prije pandemije.

Milijuni poduzeća i kućanstava ne znaju kako spojiti kraj s krajem.

No Europljani se hrabro nose i s time.

Radnici iz tvornice keramike u središnjoj Italiji odlučili su svoje smjene pomaknuti na ranojutarnje sate kako bi iskoristili niže cijene energije.

Zamislite samo one među njima koji su i roditelji, koji moraju iz kuće izaći rano dok djeca još spavaju, a sve zbog rata koji nisu odabrali.

To je jedan od milijun primjera prilagodbe Europljana ovoj novoj stvarnosti.

Želim da se naša Unija ugleda na svoje građane. Ako smanjimo potražnju u razdoblju najvećeg opterećenja, zalihe će dulje trajati, a cijene će se zbog toga smanjiti.

Zato državama članicama predlažemo mjere za smanjenje ukupne potrošnje električne energije.

No potrebna nam je usmjerenija potpora.

Za industriju, naprimjer za proizvođače stakla, koji moraju ugasiti peći. Ili za samohrane roditelje kojima neprestano stižu zastrašujući računi za režije.

Milijunima Europljana potrebna je potpora.

Države članice Unije već su uložile milijarde eura za pomoć ugroženim kućanstvima.

No znamo da to neće biti dovoljno.

Zato predlažemo ograničenje prihoda poduzeća koja proizvode električnu energiju po niskim cijenama.

Ta poduzeća ostvaruju dosad nezabilježene prihode, o kakvima nisu ni sanjali.

U našem socijalnom tržišnom gospodarstvu, dobit je dobra.

No u ovakvim vremenima pogrešno je ostvarivati nevjerojatnu dobit na račun rata i na teret potrošača.

U ovakvim vremenima dobit se mora podijeliti i usmjeriti prema onima kojima je najpotrebnija.

Zahvaljujući našem prijedlogu prikupit će se više od 140 milijardi eura kojima će države članice ublažiti izravne posljedice krize.

A zbog toga što je ova kriza povezana s fosilnim gorivima, i industrija fosilnih goriva ima poseban zadatak.

I najveća poduzeća iz sektora nafte, plina i ugljena ostvaruju golemu dobit. Zato i ona trebaju pošteno sudjelovati – moraju dati svoj doprinos u krizi.

Sve su to hitne i privremene mjere koje pripremamo, a raspravljamo o mogućnosti ograničenja cijena.

Moramo se truditi sniziti cijenu plina.

Moramo osigurati opskrbu, a istodobno ostati i globalno konkurentni.

Zato ćemo s državama članicama pripremiti niz mjera u kojima ćemo uzeti u obzir specifičnu prirodu našeg odnosa s dobavljačima – od nepouzdanih dobavljača kao što je Rusija do pouzdanih prijatelja kao što je Norveška.

S norveškim premijerom Storeom dogovorila sam osnivanje radne skupine. Timovi su već počeli s radom.

Na dnevnom je redu još jedna važna tema. Danas je naše tržište plina dramatično izmijenjeno: od većinskog oslanjanja na plin iz plinovoda prešli smo na povećanje količine prirodnog ukapljenog plina.

Ali TTF, referentna vrijednost na tržištu plina, nije se prilagodio.

Zato će Komisija nastojati uspostaviti reprezentativnije mjerilo.

Istodobno znamo i da su energetska poduzeća suočena s velikim problemima s likvidnošću na tržištima budućnosnica na električnu energiju, što je rizično za funkcioniranje našeg energetskog sustava.

Te ćemo probleme rješavati u suradnji s regulatorima tržišta, tako što ćemo izmijeniti pravila o instrumentima osiguranja i poduzeti mjere za ograničenje volatilnosti unutardnevnih cijena.

A u listopadu ćemo izmijeniti privremeni okvir za mjere državne potpore kako bismo omogućili izdavanje državnih jamstava i istodobno očuvali ravnopravne uvjete.

To su tek prvi koraci. Ali bez obzira na krizu u kojoj jesmo, moramo gledati u budućnost.

Sadašnji model tržišta električne energije, koji se temelji na rangiranju ponuđača na temelju ekonomskih kriterija, nije više pravedan za potrošače.

Oni bi morali osjetiti prednosti jeftine energije iz obnovljivih izvora.

Zato moramo smanjiti prevladavajući utjecaj plina na cijenu električne energije. Stoga ćemo provesti sveobuhvatnu reformu tržišta električne energije.

A sada želim istaknuti nešto važno. I prije pola stoljeća, sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća, svijet se suočio s krizom zbog fosilnih goriva.

Neki od nas još pamte vikende bez automobila radi uštede energije. *A ipak smo nastavili po starom.*

Nismo se oslobodili ovisnosti o nafti. A što je još gore, fosilna goriva bila su uvelike subvencionirana.

To je bio pogrešan put, ne samo za klimu, nego i za javne financije i za našu neovisnost. *I tu pogrešku i danas plaćamo.*

Tek je šačica vizionara shvatila da je pravi problem u fosilnim gorivima, a ne samo u njihovoj cijeni.

Neki od tih vizionara naši su prijatelji iz Danske.

Kad je došlo do naftne krize, Danci su počeli znatno ulagati u iskorištavanje energije vjetra.

Na temeljima koje su postavili postali su globalni predvodnici u tom sektoru i otvorili na desetke tisuća novih radnih mjesta.

Tako se to radi!

Ne treba tražiti samo brzo rješenje, već je potrebno promijeniti obrasce, učiniti iskorak u budućnost.

NASTAVLJAMO ISTIM PUTEM I PRIPREMAMO SE ZA BUDUĆNOST

Poštovani zastupnici,

dobra je vijest da je ta nužna preobrazba već započela!

Već se događa na Sjevernom i Baltičkom moru, gdje naše države članice ulažu golema sredstva u vjetroelektrane na moru.

Događa se na Siciliji, gdje će najveća takva europska tvornica uskoro proizvesti najnoviju generaciju solarnih panela.

Događa se i na sjeveru Njemačke, gdje regionalni vlakovi sada voze na zeleni vodik.

Vodik bi mogao biti pokretač promjene u Europi.

Tržišna niša za vodik mora prerasti u veliko tržište.

U planu REPowerEU udvostručili smo cilj: želimo da se do 2030. u Europskoj uniji svake godine proizvede deset milijuna tona vodika iz obnovljivih izvora.

Da bismo u tome uspjeli, trebamo pokrenuti tržište vodika, nadoknaditi manjak ulaganja i uskladiti buduću ponudu i potražnju.

Stoga danas mogu najaviti da ćemo osnovati novu europsku banku za vodik.

Ta će banka pomoći da se zajamči otkup vodika, i to ponajviše sredstvima iz Fonda za inovacije.

Moći će uložiti tri milijarde eura u stvaranje budućeg tržišta vodika.

Tako će se graditi gospodarstvo budućnosti

i to je naš zeleni plan za Europu!

Posljednjih mjeseci svi smo vidjeli koliko je europski zeleni plan važan.

Upamtit ćemo ljeto 2022. Svjedočili smo prizorima osušenih riječnih korita, izgorjelih šuma i ekstremnih vrućina.

A stanje je zapravo još i gore. Kao rezerva u slučaju nužde za rijeke poput Rajne i Rhône dosad su služili alpski ledenjaci.

Ali, europski ledenjaci tope se brže nego ikad i suše će u budućnosti biti još teže.

Moramo neumorno raditi na prilagodbi klimatskim promjenama i priroda mora postati naš najveći saveznik.

Stoga će se na konferenciji UN-a o bioraznolikosti, koja će se održati ove godine u Montrealu, naša Unija zalagati za ambiciozan globalni sporazum o zaštiti prirode,

a isto ćemo učiniti i na konferenciji COP27 u Sharm el-Sheikhu.

Međutim, i kratkoročno bismo trebali biti pripravniji na klimatske promjene.

Nijedna se zemlja ne može sama boriti protiv ekstremnih meteoroloških fenomena i njihove razorne snage.

Ljetos smo slali zrakoplove iz Grčke, Švedske i Italije da gase požare u Francuskoj i Njemačkoj.

Ali Europi će biti potrebni dodatni kapaciteti jer će takvi događaji biti sve češći i intenzivniji.

Stoga danas najavljujem da ćemo dogodine udvostručiti kapacitete za borbu protiv požara.

Europska unija obogatit će svoju flotu kupnjom dodatnih deset laganih amfibijskih zrakoplova i tri helikoptera.

Eto primjera europske solidarnosti na djelu!

Poštovani zastupnici,

tijekom posljednjih godina pokazalo se koliko toga Europa može postići kad se ujedini.

Nakon dosad nezabilježene pandemije gospodarski su se rezultati u rekordnom vremenu vratili na razinu prije krize.

Od *nepostojanja cjepiva* došli smo do više od četiri milijarde doza za Europljane i za svijet.

U rekordnom smo vremenu stvorili i instrument SURE, kako bi ljudi zadržali radno mjesto čak i kada poduzećima ponestane posla.

Bili smo u najdubljoj recesiji od Drugog svjetskog rata, a ostvarili smo najbrži oporavak od razdoblja procvata koje je nakon njega uslijedilo.

To je bilo moguće zato što smo se svi okupili iza zajedničkog plana oporavka.

Instrument NextGenerationEU povećao je povjerenje u naše gospodarstvo, a to je tek početak!

Dosad je državama članicama isplaćeno 100 milijardi eura, što znači da u naše gospodarstvo još nije ubrizgano 700 milijardi eura.

NextGenerationEU zajamčit će konstantan priljev ulaganja kako bi se održala radna mjesta i rast.

Taj instrument donosi potporu našem gospodarstvu i, što je još važnije, donosi obnovu.

Financiraju se nove vjetroturbine i solarne elektrane, brzi vlakovi i energetska obnova.

Premda smo NextGenerationEU osmislili prije gotovo dvije godine, on predstavlja upravo ono što Europi treba danas!

Stoga, držimo se tog plana!

Iskoristimo taj novac!

Poštovani zastupnici,

za budućnost naše djece potrebno je istodobno ulagati u održivost i održivo ulagati.

Moramo financirati prelazak na digitalno gospodarstvo i gospodarstvo s nultim neto emisijama.

Ali pritom treba uzeti u obzir i novu stvarnost povišenog javnog duga.

Potrebna su nam fiskalna pravila kojima će se omogućiti strateška ulaganja i zaštititi fiskalna održivost.

Potrebna su nam pravila prilagođena izazovima ovog desetljeća.

Novo ideje za naše gospodarsko upravljanje iznijet ćemo u listopadu, ali dopustite mi da s vama podijelim nekoliko osnovnih načela.

Države članice trebale bi imati veću fleksibilnost kad je riječ o načinima smanjenja duga, ali i veću odgovornost za dogovorene rezultate.

Trebala bi postojati jednostavnija pravila koja svi mogu poštovati.

Time bi se otvorio prostor za strateška ulaganja, a financijskim tržištima dalo bi se potrebno pouzdanje.

Zacrtaimo još jednom zajednički put naprijed.

S više slobode pri ulaganju. Ali i s više nadzora nad napredovanjem.

S većom odgovornošću država članica. A time i boljim rezultatima za građane.

Otkrijmo ponovno duh Maastrichta: stabilnost i rast mogući su samo kad dolaze zajedno!

Poštovani zastupnici,

u tranziciji gospodarstva moramo se osloniti na trajne vrijednosti svojeg socijalnog tržišnoga gospodarstva.

Najveća snaga Europe nalazi se u svakome od nas.

Naše socijalno tržišno gospodarstvo svakoga potiče da daje najbolje od sebe, ali istodobno uzima u obzir i ljudsku ranjivost.

Nagrađuje uspjeh i jamči zaštitu. Pruža mogućnosti, ali i postavlja ograničenja.

Upravo nam to sada treba.

Snaga našeg socijalnog tržišnoga gospodarstva potaknut će zelenu i digitalnu tranziciju.

Potrebno nam je *motivirajuće poslovno okruženje, radna snaga s odgovarajućim vještinama i pristup sirovinama* potrebnima za industriju.

O tome ovisi naša konkurentnost u budućnosti.

Moramo ukloniti prepreke koje i dalje koče naša mala poduzeća.

Ona moraju biti u središtu te preobrazbe jer su okosnica dugogodišnje europske industrijske snage i uvijek im je zaposlenik bio na prvome mjestu, pogotovo u kriznim vremenima.

A inflacija i nesigurnost posebno su ih teško pogodile.

Stoga ćemo predložiti paket olakšica za mala i srednja poduzeća, koji će uključivati prijedlog za jedinstveni skup poreznih pravila za poslovanje u Europi pod nazivom BEFIT.

Time će se olakšati poslovanje u Uniji. Uz manje birokracije postići će se bolji pristup dinamičnom europskom tržištu.

Revidirat ćemo i Direktivu o kašnjenju u plaćanju jer nije pošteno da svako četvrto poduzeće odlazi u stečaj zbog kašnjenja u plaćanju računa.

To će biti spas za milijune obiteljskih poduzeća.

Nedostatak osoblja još je jedan izazov za europska poduzeća.

Nezaposlenih nikad nije bilo manje, i to je sjajna vijest!

S druge strane, broj slobodnih radnih mjesta nikad nije bio veći.

Bilo da je riječ o vozačima kamiona, konobarima ili osoblju u zračnim lukama, njegovateljima, inženjerima ili informatičarima, od nekvalificiranih radnika do stručnjaka s visokom stručnom spremom – Europa vas sve treba!

Stoga još više moramo ulagati u osposobljavanje i usavršavanje, u čemu ćemo blisko surađivati s poduzećima jer ona najbolje znaju kakvi im stručnjaci trebaju sada i kakvi će im trebati u budućnosti.

Pritom moramo uzeti u obzir želje i ciljeve samih tražitelja posla.

Isto tako, planiramo privući odgovarajuće stručnjake iz inozemstva koji će osnažiti naša poduzeća i europski rast.

Stoga je prvi korak da u Europi počnemo brže priznavati njihove stručne kvalifikacije.

Europa mora postati privlačnija za one koji imaju znanje i želju za radom.

Stoga predlažem da se 2023. proglasi Godinom osposobljavanja i usavršavanja.

Poštovani zastupnici,

moja su treća točka mala i srednja poduzeća te naša industrija.

Bilo da govorimo o izradi čipova za virtualnu stvarnost ili ćelija za solarne ploče, pristup sirovinama od ključne je važnosti za uspjeh naše transformacije u održivo i digitalno gospodarstvo.

Litij i rijetke zemlje uskoro će biti važniji od nafte i plina.

Naša će se potreba za rijetkim zemljama do 2030. upeterostručiti.

To je dobar znak jer nam pokazuje koliko europski zeleni plan brzo napreduje!

Jedino je problem što trenutačno gotovo cijelim tržištem vlada samo jedna zemlja.

Ne smijemo ponovno postati ovisni kao što se dogodilo s naftom i plinom.

Sada na scenu stupa naša trgovinska politika.

Nova partnerstva pridonose jačanju našega gospodarstva, ali i širenju naših interesa i vrijednosti.

Kod partnera koji dijele naše stavove možemo i izvan svojih granica zajamčiti poštovanje radnih i ekoloških normi.

Posebno moramo obnoviti odnose s takvim partnerima te s važnim regijama koje imaju potencijal rasta.

Stoga ću predložiti ratifikaciju sporazuma s Čileom, Meksikom i Novim Zelandom.

Osim toga, nastavljamo pregovore s važnim partnerima kao što su Australija i Indija.

No osiguravanje sirovina samo je prvi korak.

Prerada takvih metala jednako je važna.

Svjetski predvodnik u prerađivačkoj industriji danas je Kina. U toj se zemlji proizvodi gotovo 90 % rijetkih zemalja i 60 % litija.

Utvrđit ćemo strateški važne točke u cijelom opskrbnom lancu, od vađenja i obrade do prerade i recikliranja. I osigurati ćemo strateške rezerve kada opskrba bude ugrožena.

Stoga danas najavljujem Europski akt o kritičnim sirovinama.

Znamo da takav pristup može biti uspješan.

Prije pet godina Europa je osnovala Savez za baterije i uskoro će se u Europi proizvoditi trećina potrebnih baterija.

Prošle sam godine najavila Europski akt o čipovima i za nekoliko će mjeseci prva gigatvornica čipova početi s radom.

Sada moramo ponoviti taj uspjeh.

Stoga ćemo povećati i financijski doprinos važnim projektima od zajedničkog europskog interesa.

Usto, zalagat ću se za osnivanje novog Fonda za europsku suverenost.

Neka se budućnost industrije stvara u Europi.

ZAŠTITA NAŠE DEMOKRACIJE

Poštovani zastupnici,

pogledamo li današnji svijet, lako nam se može učiniti da polako iščezava ono što se nekada činilo neizbrisivim.

Na to nas je na neki način podsjetio prošlotjedni odlazak kraljice Elizabete II.

Ona je legenda!

Bila je konstanta u turbulentnim događajima i promjenama u posljednjih 70 godina.

U svojoj službi bila je čvrsta i nepokolebljiva.

No, više od svega, uvijek je znala pronaći prave riječi u pravom trenutku, od obraćanja stanovnicima evakuiranima u ratu 1940. pa do svojega povijesnog govora tijekom pandemije.

Obračala se ne samo srcu svoje nacije nego i duši svijeta.

A kad mislim na situaciju u kojoj se danas nalazimo, sjetim se riječi koje je izgovorila na vrhuncu pandemije.

Rekla je: „Uspjet ćemo, i taj će uspjeh pripadati svakome od nas”.

Uvijek nas je podsjećala na to da se naša budućnost gradi na novim idejama, no da je utemeljena na našim najstarijim vrijednostima.

Od kraja Drugog svjetskog rata nastojimo ispuniti obećanje o uspostavi demokracije i vladavine prava.

Narodi svijeta zajednički su izgradili međunarodni sustav koji promiče mir i sigurnost, pravdu i gospodarski napredak.

Upravo je to danas meta ruskih projektila.

Ono što smo vidjeli na ulicama Buče, na spaljenim poljima žita, a nedavno i na ulazu u najveću ukrajinsku nuklearnu elektranu, *nije samo kršenje međunarodnih pravila.*

To je pokušaj njihova namjernog zatiranja.

Prekretnica je to u globalnoj politici zbog koje moramo preispitati naš program vanjske politike.

Vrijeme je za ulaganje u snagu demokracija.

Taj posao počinje u jezgri koju čine naši partneri istomišljenici, naši prijatelji u svakoj demokratskoj naciji svijeta.

Svijet gledamo istim očima, stoga bismo trebali mobilizirati snagu našeg zajedništva kako bismo stvorili globalna dobra.

Trebamo se potruditi proširiti tu jezgru demokracija. Najizravnije ćemo to postići produblivanjem veza i jačanjem demokracija na našem kontinentu.

To započinje sa zemljama koje se već približavaju Uniji.

Moramo ih pratiti na njihovu putu

jer je put prema snažnim demokracijama ujedno i put prema Uniji.

Zato poručujem stanovnicima zapadnog Balkana, Ukrajine, Moldove i Gruzije:

dio ste naše obitelji, vaša je budućnost u našoj Uniji i ona bez vas nije potpuna!

Vidjeli smo i da postoji potreba za približavanjem zemljama Europe koje nadilazi okvire procesa pristupanja.

Zato podržavam poziv na osnivanje europske političke zajednice, o čemu ćemo svoje ideje predstaviti Europskom vijeću.

Naša budućnost ovisi i o našoj sposobnosti da se angažiramo izvan te jezgre naših demokratskih partnera.

Zemlje sa svih strana svijeta dijele interes za suradnju s nama na svladavanju velikih izazova ovog stoljeća, kao što su klimatske promjene i digitalizacija.

To je ideja vodilja strategije ulaganja Global Gateway, koju sam ovdje najavila prije godinu dana i koja već ostvaruje rezultate.

Zajedno s našim afričkim partnerima, u Ruandi i Senegalu gradimo dvije tvornice za proizvodnju mRNA cjepiva.

Proizvodit će se u Africi i za Afriku, uz pomoć vrhunske tehnologije.

Isti taj pristup sada širimo na cijelu Latinsku Ameriku kao dio šire strategije uključivanja.

Za to su potrebna ulaganja na globalnoj razini.

Da bismo to ostvarili, udružiti ćemo se s prijateljima u SAD-u i drugim partnerima iz skupine G7.

U tom duhu, predsjednik Biden i ja sazvat ćemo sastanak čelnika kako bismo razmotrili i najavili projekte provedbe.

Poštovani zastupnici,

ovo je samo dio našeg rada na jačanju naših demokracija.

Ne smijemo izgubiti iz vida ni način na koji strani autokrati ciljaju naše zemlje.

Strani subjekti financiraju skupine koje ugrožavaju naše vrijednosti.

Njihove se dezinformacije s interneta šire u dvorane naših sveučilišta.

Ove je godine Sveučilište u Amsterdamu zatvorilo navodno neovisni istraživački centar, koji su zapravo financirali kineski subjekti. Centar je objavljivao takozvana istraživanja o ljudskim pravima, odbacivši dokaze o prisilnim radnim logorima za Ujgure kao „glasine”.

Te su laži otrov za naše demokracije.

Želim vam skrenuti pozornost na ovo: iz sigurnosnih razloga uveli smo propise za provjeru izravnih stranih ulaganja u naša poduzeća.

Ako smo to učinili za svoje gospodarstvo, zašto ne bismo i za svoje vrijednosti?

Moramo se bolje zaštititi od zlonamjernog upletanja.

Zato ćemo predstaviti paket za obranu demokracije,

koji će pridonijeti razotkrivanju prikrivenih stranih utjecaja i sumnjivog financiranja.

Nećemo dopustiti da trojanski konj autokracije iznutra napadne naše demokracije.

Naš kontinent već više od 70 godina postojano korača ususret demokraciji. No, uspjeh na tom dugom putu nije zajamčen.

Mnogi od nas predugo demokraciju olako shvaćaju. Pogotovo oni koji, kao ni ja sama, nikada nisu iskusili što znači živjeti pod čizmom autoritarnog režima.

Danas vidimo da se za svoja demokratska društva moramo boriti. I to svakoga dana.

Moramo ih zaštititi od vanjskih prijetnji kojima su izložena, ali i opasnosti koje im prijete iznutra.

Zaštita vladavine prava dužnost je i najplemenitija funkcija ove Komisije.

Budite sigurni da ćemo i dalje ustrajati na neovisnosti pravosuđa i da ćemo mehanizmom uvjetovanosti zaštititi proračun Unije.

Danas posebno želim svrnuti pozornost na korupciju, koja ima bezbroj lica: od stranih posrednika koji pokušavaju utjecati na naš politički sustav pa do sumnjivih poduzeća ili zaklada koji zlorabe javni novac.

Želimo li biti vjerodostojni kada od zemalja kandidatkinja tražimo da ojačaju svoje demokracije, moramo iskorijeniti korupciju i kod kuće.

Zbog toga će Komisija u sljedećoj godini predstaviti mjere za ažuriranje našeg zakonodavnog okvira za borbu protiv korupcije.

Osim za uobičajena kaznena djela, kao što je podmićivanje, postrožit ćemo standarde i za kaznena djela kao što su nezakonito bogaćenje, trgovanje utjecajem i zlouporaba ovlasti.

Predložit ćemo i da se korupcija uključi u naš režim sankcija za kršenje ljudskih prava, novi instrument za zaštitu naših vrijednosti u svijetu.

Korupcija narušava povjerenje u naše institucije. Moramo je suzbijati svim raspoloživim pravnim sredstvima.

Poštovani zastupnici,

naši su utemeljitelji namjeravali postaviti tek kamen temeljac ove demokracije.

Mislili su da će budući naraštaji dovršavati njihov posao.

Demokracija ne izlazi iz mode, ali se mora pomlađivati da bi mogla stalno pridonositi boljitku građana.

Riječi su to Davida Sassolija, velikog Europljanina, kojem danas svi odajemo počast.

David Sassoli je smatrao da Europa uvijek treba širiti vidike.

Kroz nevolje današnjice počinjemo nazirati novi obzor.

Hrabrija Unija.

Bliža svojim građanima u teškim vremenima.

Odlučna pred povijesnim izazovima i svakodnevnim brigama Europljana. Uvijek uz njih kad su u životnim iskušenjima.

Zato je Konferencija o budućnosti Europe bila toliko važna.

Bila je prikaz drukčijeg građanskog angažmana, mnogo šireg nego što je to izlazak na izbore.

Europa je saslušala što joj građani žele reći, a sad je na nama da odradimo svoj dio posla.

Paneli građana koji su bili okosnica Konferencije postat će uobičajeni u našem demokratskom životu.

U pismu namjere koje sam danas uputila predsjednici Metsoli i premijeru Fiali opisala sam nekoliko prijedloga za sljedeću godinu koji su proizašli iz zaključaka Konferencije.

Među njima je, naprimjer, nova inicijativa o mentalnom zdravlju.

Trebali bismo bolje brinuti jedni o drugima. Odgovarajuća, dostupna i pristupačna pomoć može biti presudna za mnoge koji se osjećaju uplašeni i izgubljeni.

Poštovani zastupnici,

demokratske institucije moraju se neprekidno truditi da zadobiju i očuvaju povjerenje građana.

Moramo se znati nositi s izazovima koje nam povijest neprekidno donosi.

Baš kao što su znali građani Europe kad su milijuni Ukrajinaca pokucali na njihova vrata.

To je Europa u najboljem izdanju.

Unija odlučnosti i solidarnosti.

No, ta odlučnost i pokretač solidarnosti još nedostaju u našim debatama o migracijama.

To što smo učinili za Ukrajince ne smije biti iznimka. No može nam biti model za budućnost.

Trebaju nam pravedne i brze procedure, sustav dorastao krizi koji se brzo aktivira te trajan i pravno obvezujući mehanizam koji jamči solidarnost.

Istodobno nam treba učinkovita kontrola vanjskih granica, uz poštovanje temeljnih prava.

Želim Europu koja se prema migracijama odnosi dostojanstveno i s uvažavanjem.

Želim Europu u kojoj sve države članice preuzimaju odgovornost za izazove koji su nam svima zajednički.

I želim Europu koja iskazuje solidarnost prema svim državama članicama.

Pakt napreduje, sada imamo i plan. Još nam samo treba političke volje.

Poštovani zastupnici,

prije tri tjedna imala sam nevjerojatnu sreću sastati se Taizéu s 1500 mladih iz cijele Europe i svijeta.

Različitih su stavova, dolaze iz različitih zemalja, životne okolnosti su im različite, govore različitim jezicima.

Pa ipak ih nešto spaja.

Dijele iste vrijednosti i ideale.

Vjeruju u iste vrijednosti.

Posvećeni su nečemu većem od njih samih.

Generacija je to sanjara, ali i stvaralaca.

U svojem zadnjem govoru o stanju Unije poželjela sam da Europa više sliči tim mladim ljudima.

Njihove bi težnje trebale biti u središtu svega što činimo.

To nam omogućuju i naši osnivački Ugovori.

Sve što naša Unija poduzima trebalo bi biti nadahnuto jednostavnim načelom.

Da ne smijemo naštetiti budućnosti svoje djece.

Da sljedećoj generaciji moramo ostaviti bolji svijet.

I zato, poštovani zastupnici, vjerujem da je vrijeme da u naše Ugovore ugradimo međugeneracijsku solidarnost.

Vrijeme je za obnovu europskog obećanja.

Treba naći bolji način rada i odlučivanja.

Neki mogu reći da nije pravo vrijeme. Ali, želimo li se ozbiljno pripremati za svijet sutrašnjice, moramo biti kadri učiniti sve što je važno većini građana.

A ako doista želimo širu Uniju, moramo ozbiljno promisliti o reformi.

Vjerujem da je došao trenutak za Europsku konvenciju, koju zaziva i ovaj Parlament.

ZAKLJUČAK

Poštovani zastupnici,

kažu da se iz mraka svjetlost najbolje vidi.

To najbolje mogu posvjedočiti žene i djeca u bijegu pred ruskim bombama.

Pobjegli su iz zemlje u ratu, ispunjeni tugom za svime što su napustili i strahom od onoga što ih čeka.

A dočekale su ih raširene ruke. Mnogih građana, kao što su Magdalena i Agnieszka. Dvije nesebične mlade Poljakinje.

Čim su čule za vlakove pune izbjeglica, brzo su se uputile na glavni varšavski kolodvor.

I primile se organizacije.

Podigle su šator da se pomoć pruži što većem broju ljudi.

Povezale su se s lancima supermarketa da se osigura hrana, a s lokalnim vlastima da organiziraju autobuse za prijevoz do prihvatnih centara.

U samo nekoliko dana okupile su 3000 volontera koji su neprekidno dočekivali izbjeglice.

Poštovani zastupnici,

Magdalena i Agnieszka danas su s nama.

Molim vas da pljeskom pozdravimo i njih i sve Europljane koji su otvorili svoje srce i svoj dom.

Njihova je priča o svemu za što se naša Unija zalaže i čemu teži.

To je priča o srcu, karakteru i solidarnosti.

Svima su pokazale što Europljani mogu postići kad udruže snage.

To je duh Europe.

Unija snažna u zajedništvu.

Unija uspješna u zajedništvu.

Živjela Europa.